

Bijlage 2: Specifieke adviezen toegankelijkheid (LAT)

In deze bijlage worden reacties gegeven op de (deel)adviezen die specifiek voor het gebied of de wijk gelden en niet beantwoord zijn in het algemene deel van de beantwoording. De (deel)adviezen zijn kort in cursief weergegeven.

Inhoud

Delfshaven	2
Agniesebuurt.....	4
Overschie.....	7
Liskwartier.....	8
Oude Noorden	9
Hoek van Holland	10
Hilligersberg / Schiebroek.....	10
Provenierswijk.....	12
IJsselmonde.....	12
Rozenburg	13
Prins Alexander	13
Feijenoord en Afrikaanderwijk	13
Centrum	13
Bloemhof.....	15

Delfshaven

In de LAT schrijft u op pagina 47 dat alle onderhouds- en inrichtingsplannen al sinds 2014 moeten voldoen aan toegankelijkheidsrichtlijnen. De Gebiedscommissie verzoekt u extra alert te zijn op toegankelijkheid in de uitvoering van deze plannen en om te controleren of de gehanteerde criteria nog voldoen.

De ontwerpende diensten nemen hier hun verantwoordelijkheid voor en hun plannen worden gecontroleerd door 010Toegankelijk.

Daarnaast willen wij ook aandacht vragen voor de volgende punten:

Naast traditionele verkeersborden staan er ook tekstuele informatie- en waarschuwborden in de buitenruimte die niet altijd voor iedereen toegankelijk zijn. Hiervoor zou bijvoorbeeld ook aan pictogramborden gedacht kunnen worden, maar het is gelijktijdig ook belangrijk om op zoek te gaan naar middelen die geschikt zijn voor mensen met een visuele beperking.

Dit voorstel gaat landen in de update van de richtlijnen toegankelijkheid en informatieborden zullen zoveel mogelijk van pictogrammen voorzien worden.

Vanwege drukte op zebrapaden willen wij u verzoeken in toegankelijkheidscriteria op te nemen dat de op- en afritthellingen van het trottoir naar een zebrapad gelijk zijn aan de afmeting van het zebrapad.

Dat is nu al geregeld in de aanleg van de nieuwe standaard. Bij een nieuwe inrichting zullen de op- en afritthellingen van het trottoir naar het zebrapad gelijk zijn aan de afmeting van het zebrapad. Maar dat betekent niet dat daarmee alle zebrapaden binnen afzienbare tijd aan de nieuwe standaard gaan voldoen. Bij inrichtingsplannen zal de aanpassing naar de nieuwe standaard altijd plaats vinden en we streven ernaar dit te doen bij het onderhoud van de buitenruimte.

De Gebiedscommissie wil benadrukken dat ontbrekende of slecht hoorbare rateltickers, ontbreken van geleide- en gidslijnen en ontbreken van waarschuwingmarkeringen en laaghangende verkeers- en informatieborden niet alleen een ontoegankelijke buitenruimte veroorzaken, maar ook een gevaar vormen voor mensen met een visuele beperking. Het is raadzaam om deze zaken snel op te pakken. Bovendien hebben wij tijdens een schouw hebben geconstateerd dat het hier lang niet altijd goed mee gesteld is in Delfshaven.

In het gemeentelijk beleid komt meer aandacht voor het ontwerpen van gidslijnen (natuurlijke geleidelijnen zoals obstakelvrije gevels). Dit wordt momenteel uitgewerkt.

Wanneer er gevaarlijke situaties zijn, dan willen we vragen om deze concrete situaties te melden <https://www.rotterdam.nl/loket/melding-buitenruimte/> via de site, buitenbeterapp of 14010. Dan kunnen storingen zo snel mogelijk worden verholpen.

Als mensen gebruik maken van een scootmobiel is het belangrijk dat zij deze ook goed kunnen parkeren. Het is van belang dat er voldoende scootmobielstallingen in de directe omgeving van de woningen van gebruikers zijn. De Gebiedscommissie is daarom erg benieuwd naar het plan van aanpak en subsidieregeling voor scootmobielstallingen.

Hierbij treft u de link naar de subsidieregeling aan:

<https://www.rotterdam.nl/loket/documentenkcc/subsidieregelingCollectieveWoningaanpassingenScootmobielstallingen.pdf>

De woningcorporaties zijn aan zet om een aanvraag in te dienen.

Tevens willen wij u verzoeken om hiervoor ook op wijkniveau participatie te organiseren met kinderen en hun ouders, om samen met hen te kijken hoe speeltuinen in de wijk toegankelijk gemaakt kunnen worden.

In 2021 worden in Delfshaven, in het kader van project Coolhaven, vier plekken aangepakt. Voor de twee plekken aan weerszijden van de Waaldijk (plek Waaldijk en Kapiteinsbuurt) moeten de participatie nog starten. Hiervoor geldt uiteraard ook dat we rekening houden met de toegankelijkheid en bereikbaarheid. NB Er is reeds contact geweest met een lid van uw gebiedscommissie en zij zal in het najaar betrokken worden bij de participatie.

Wij willen graag dat u in gesprek gaat met speeltuinverenigingen en bekijkt hoe hun speeltuinen toegankelijker gemaakt kunnen worden;

In 2020 wordt een grote bijeenkomst met alle speeltuinen georganiseerd waarbij de toegankelijkheid van de speeltuinen wordt besproken. Alle speeltuinverenigingen worden hiervoor uitgenodigd. Daarnaast gaan we met de speeltuinen in gesprek over de toegankelijkheid van de speeltuingebouwen. Deze zijn in eigen beheer van de verenigingen, de verenigingen hebben hier zelf een verantwoordelijkheid om dit aan te passen. Zij kunnen hiervoor een beroep doen op de eenmalige investeringssubsidie breedtesport-, scouting- en speeltuinverenigingen.

Zoals eerder ook bij de paragraaf Huizen van de Wijk is geadviseerd, is het ook voor de toegankelijkheid van activiteiten voor kinderen belangrijk dat er duidelijke informatie vindbaar is voor de mate van toegankelijk van de locatie en over de mate van toegankelijkheid van de activiteit. Hetzelfde geldt voor de activiteiten bij sport- en cultuurverenigingen, speeltuinen, de bibliotheek, de kinderboerderij en buurthuizen. Het is wenselijk dat deze informatie op een centrale plek gevonden kan worden. De gemeente Rotterdam zou een faciliterende rol op zich kunnen nemen om organisatoren van activiteiten te ondersteunen bij informatievoorziening, ten aanzien van wat een toegankelijke activiteit kan zijn en hoe deze vormgegeven kan worden.

Het is de verantwoordelijkheid van een organisatie om de informatie over de toegankelijkheid van activiteiten duidelijk en vindbaar te communiceren. Vanuit de gemeente kunnen de we organisaties daarin adviseren en dit bespreekbaar maken bij accountgesprekken.

We nemen een faciliterende rol op ons, door bijvoorbeeld het ontwikkelen/ aanbieden van flyers met adviezen over toegankelijkheid, wat toegankelijkheid inhoudt en wat organisaties zelf kunnen doen. Bijvoorbeeld de digitale checklist is voor toegankelijke festivals en evenementen. Sport- en beweegaanbieders met vragen over toegankelijkheid en informatievoorziening kunnen ondersteuning vragen bij Stichting Rotterdam Sportsupport en het Sportbedrijf Rotterdam. Of we verwijzen bijvoorbeeld vrijwilligers van speeltuinen door naar het informatieloket welke NUSO in 2020 opent om hen te helpen bij het inclusief maken van de speeltuin.

Op pagina 41 verwijst u naar het Masterplan Onderwijs “Bouwen aan de Toekomst” en schrijft u dat gemeente Rotterdam streeft naar inclusief onderwijs en dat 99% van de kinderen in zijn eigen wijk naar de basisschool kan. De Gebiedscommissie hoopt dat het u het lukt om dit te realiseren en zou graag geïnformeerd willen worden over de status van dit doel.

Er wordt door basisscholen in de wijk zoveel mogelijk getracht om samen met het samenwerkingsverband, leerlingen in hun eigen wijk naar school te laten gaan. Helaas is dat heel soms door de aard van de beperking en of ziekte niet altijd mogelijk. Een leerling is dan beter op zijn of haar plek op een school voor Speciaal Onderwijs. Deze scholen zitten verspreid over de stad.

Op pagina 14 schrijft u dat er een digitale checklist is voor toegankelijke festivals en evenementen, maar er staat niet vermeld of dit ook voor een toename hiervan heeft geleid. Op veel plekken waar mensen elkaar in een sociale setting ontmoeten kan de toegankelijkheid en/of de informatievoorziening beter. Mensen met een beperking kunnen immers pas onbezorgd naar bijvoorbeeld een horecavoorziening of sportclub als ze vooraf kunnen inzien of deze toegankelijk is. Gemeente Rotterdam zou een toename kunnen faciliteren daar meer bekendheid te geven aan culturele instellingen, sportclubs of horeca die zich inzetten voor toegankelijke activiteiten.

De verantwoordelijkheid om informatie te verschaffen over de toegankelijkheid en het verbeteren van de informatievoorziening ligt bij de organisaties zelf. Vanuit de gemeente hebben we een adviserende rol richting deze organisaties.

Op dit moment is nog niet bekend of de digitale checklist tot een toename van toegankelijke festivals heeft geleid. Na het evenementenseizoen 2021/2022 wordt geëvalueerd of dit heeft geleid tot vergroting van de toegankelijkheid bij evenementen en de communicatie hierover en of er aanvullende maatregelen nodig zijn.

Agniesebuurt

Organiseer gastlessen (red over toegankelijkheid en inclusie van mensen met een beperking en/of chronische ziekte) op (basis)scholen en laat leerlingen zelf de toegankelijkheid van het schoolgebouw testen.

Het is een goed idee om leerlingen te laten ervaren waar iemand met een beperking en/of chronische ziekte tegenaan kan lopen in het dagelijkse leven in het kader van bewustwording en hiervoor toegankelijkheid en de school als uitgangspunt te nemen. Organisaties als bijvoorbeeld Stichting Welzijn Doven Rotterdam (SweDoRo) en MEE organiseerden in het verleden gastlessen op scholen.

Ieder kind heeft recht op passend onderwijs. In de praktijk kunnen kinderen niet altijd gebruik maken van dit recht, bijvoorbeeld door fysieke of psychische beperking.

Aanbevelingen: Voor de verbinding van kinderen met elkaar, met hun buurt of in hun wijk is het van belang dat kinderen zoveel mogelijk in de buurt of in hun wijk naar school gaan. De gemeente zal een actievere rol, in samenwerking met de schoolbesturen, moeten innemen om te 'investeren' in scholen. Veel ouders kiezen ervoor om hun kind(eren) op de "beste" school, vaak ver buiten de wijk, te plaatsen in plaats van de dichtstbijzijnde school, wat de segregatie bevordert.

Er wordt door basisscholen in de wijk zoveel mogelijk getracht om samen met het samenwerkingsverband, leerlingen in hun eigen wijk naar school te laten gaan. Helaas is dat soms door de aard van de beperking en of ziekte niet altijd mogelijk. Een leerling is dan beter af op een school voor Speciaal Onderwijs. Deze scholen zitten verspreid over de stad.

De wijkraad Agniesebuurt is positief over de ambitie om communicatie inclusief te maken. Dat helpt rotterdammers met een beperking om zelf mee te kunnen doen. Bij de digitale toegankelijkheid, de bruikbaarheid en begrijpelijk van digitale informatie en diensten voor iedere bezoeker, neemt de gemeente Rotterdam een voorlopers rol.

Aanbevelingen

Waar de gemeentelijke website grotendeels gebruiksvriendelijk is (afhankelijk van het medium waarmee de site wordt geopend) zien we dat (contract-)partners deze ambitie niet altijd naleven. Rotterdam Onbeperkt kan hier ondersteunende een rol in spelen door de partners op weg te helpen zodat de websites goed toegankelijk gemaakt worden.

Wij omarmen uw advies en zullen in de nieuwe contracten specifieke toegankelijkheidseisen (waaronder ook t.a.v. informatietoegankelijkheid) opnemen voor onze partners. Rotterdam Onbeperkt kan de partners desgewenst hierbij ondersteunen.

Waar bepaalde gemeentelijke brieven inmiddels geschreven worden in 'duidelijke taal' zien we dat dit nog niet toegepast wordt op naheffingsaanslagen en betalingsregelingen. Om te voorkomen dat Rotterdammers in de problemen kunnen komen raden we aan hier een verbeterslag in te maken.

Brieven over gemeentelijke belastingen worden ook aangepast in begrijpelijk (B1 niveau) taalgebruik en waar mogelijk worden beelden gebruikt. Er is onderzocht hoe we ervoor kunnen zorgen dat de Rotterdammer sneller contact opneemt met de gemeente om betalingsproblemen te voorkomen. Hierbij zijn verschillende

varianten van brieven getoetst bij Rotterdammers. De brieven over betalingsregelingen worden momenteel herzien.

Om burgers aan een gezonde financiële situatie te helpen, is het programma Sociaal Incasseren gestart. Alle brieven die met vorderingen te maken hebben, worden aangepakt. Ook hier worden Rotterdammers betrokken om de brieven te toetsen.

Daarnaast zijn de brieven die samenhangen met bezwaarschriften van naheffingen bekeken en worden waar nodig en mogelijk aangepast naar B1 taalniveau.

Wonen

Door veranderende woonwensen en nieuwe wet- en regelgeving zullen Rotterdammers steeds langer in een zelfstandige woning blijven wonen. De Rotterdamse ambitie is dat ouderen samen met anderen in hun eigen wijk gezond en vitaal oud kunnen worden.

Aanbevelingen: Ga tijdig in gesprek met bewoners om in kaart te brengen wat zij nodig hebben om langer thuis te wonen zodat zij een fijn thuis kunnen blijven behouden

Om met alle ouderen tijdig persoonlijk contact te hebben om in kaart te brengen wat zij nodig hebben om langer thuis te blijven wonen is te arbeidsintensief. We hebben het dan misschien wel over 200.000 Rotterdammers. We beschikken al over een aantal instrumenten die een bijdrage leveren aan deze vraag. Zo krijgen alle inwoners die 65 jaar en ouder zijn, jaarlijks een gebiedsgids in de bus. Hierin staat ook de nodige informatie die ouderen helpen het langer thuis blijven wonen. Daarnaast krijgen alle 75+_ers een uitnodiging van de welzijns partij voor een huisbezoek. In de vragenlijst die bij het huisbezoek wordt afgenomen staan vragen over de woonsituatie. Als vervolg op het huisbezoek kan de oudere geholpen worden als er sprake is van wensen rondom de huisvesting. Tenslotte zijn er in Rotterdam een aantal zogenaamde comfortwoningen. In deze modelwoningen kunnen ouderen kennis maken met hulpmiddelen die men kan gebruiken om langer thuis te blijven wonen, waaronder E-Health toepassingen.

Plasvriendelijk Rotterdam: In gebied Noord zijn er weinig toegankelijke openbare toiletten. Met de komst van het dakpark Hofbogen achten we een of meerder toegankelijke toiletvoorzieningen wel wenselijk en noodzakelijk.

Momenteel zijn er in de Agniese buurt de volgende toiletvoorzieningen (tijdens openingstijden) beschikbaar gesteld voor passanten met hoge nood:

- Stadskantoor, Eudokiaplein
- Stadsarchief, Hofdijk 275
- Happy Italy Bergweg (geen sticker wel vermelding in de HogeNood App)
- Huis van de wijk "De Banier"

Deze toiletvoorzieningen zijn niet allemaal beschikbaar in de avonden en weekenden. De gebiedsorganisatie van de gemeente zal strategisch gelegen horeca polsen of zij willen deelnemen aan de pilot propere plee.

Om een aanvraag in te dienen voor een toiletunit in de Agniese buurt zal er per locatie een goed onderbouwde motivatie moeten worden ingediend. U kunt deze per e-mail indienen bij de beheerder van de stadstoiletten; tp.keeheenen@rotterdam.nl. De aanvraag wordt vervolgens beoordeeld.

Daarnaast willen we benadrukken dat sport en groen het welzijn van onze bewoners positief beïnvloed en pleitten nogmaals voor het plaatsen van toegankelijke sporttoestellen.

In het Wijk actieprogramma is reeds opgenomen dat na de zomer onderzoek wordt gedaan naar de behoefte van sporttoestellen voor ouderen in de buitenruimte. Mocht uit dit onderzoek blijken dat er sporttoestellen worden geplaatst, wordt rekening gehouden met de toegankelijkheid van de sporttoestellen. *Gelijke kansen voor iedereen, jong en oud. Daarbij moet er gewerkt worden aan een inclusievere samenleving. Het zwaartepunt ligt hierbij op de toegankelijkheid van het huis van de wijk.*

Aanbevelingen

- *Zorg dat de basis op orde is in het huis van de wijk alvorens deze centraal te stellen. Maak tot die tijd gebruik van alternatieve locaties.*
- *De toegankelijkheid van het huis van de wijk laat veel te wensen over. De buitendeur is over het algemeen gesloten, ook tijdens reguliere openingstijden, en personen met een beperking krijgen deze niet zonder hulp open. De theaterzaal, woonkamer en gezamenlijke keuken op de begane grond zijn fysiek bereikbaar. Door regelmatige storing aan of gebrek aan ondersteuning bij het gebruik van de goederenlift is de eerste verdieping slecht toegankelijk.*
- *Het toilet is niet toegankelijk, de dames voorziening ligt op een tussenverdieping die slechts via een steile trap bereikbaar is en voor het bereiken van de herenvoorziening moeten enkele treden naar beneden worden genomen.*
- *Bij de uitvoering van activiteiten wordt bij bepaalde programmering rekening gehouden dat deze geschikt zijn voor mensen met een beperking.*
- *Er zijn groepen die zich niet welkom voelen in het huis van de wijk. Maar er zijn ook groepen die zich wel welkom voelen in het huis van de wijk. Jongeren voelen zich over het algemeen niet welkom in het huis van de wijk.*

De fysieke tekortkomingen van de Banier zijn bekend. Zowel het toegankelijk toilet als de lift worden z.s.m. aangepakt. De damesvoorziening (tussenverdieping) en herenvoorziening (enkele treden naar beneden) blijft zoals het nu is. Dit is de constructie van het gebouw. Met een goed werkend toegankelijk toilet kunnen wijkbewoners die bijvoorbeeld slecht ter been zijn gebruik maken van deze optie. De gemeente trekt op met SOL, de welzijnsaanbieder in Noord die het sociaal en fysiek beheer van het Huis van de Wijk de Banier organiseert met als doel om naast de bestaande toiletvoorzieningen in het pand ook een toegankelijk toilet (voor mensen met een beperking) te realiseren.

Uw advies met betrekking tot de jongeren brengen we onder de aandacht bij de welzijnsaanbieder. Daarnaast wordt voor de inkoop Welzijn nader uitgewerkt hoe de jeugd een plek krijgt in het Huis van de Wijk.

Er zijn voldoende bankjes maar deze zijn over het algemeen vies en worden niet bijtijds onderhouden.

Afhankelijk van het type bankje zijn er verschillen in hoe ze worden onderhouden. Er zijn bankjes die na einde levensduur (oftewel de bankjes zijn helemaal versleten) worden vervangen en andere bankjes wordt in het kader van circulariteit opgeknapt.

De corona crisis heeft forse impact op de arbeidsmarkt en de werkgelegenheid en vraagt om aanpassing van de dienstverlening van W&I die nodig is voor de (nieuwe) werkzoekenden in de bijstand.

Op 23 juni- net na het uitbrengen van het advies door de wijkraad- heeft wethouder Moti van Werk, Inkomen en Nationaal Programma Rotterdam Zuid aan de raad hierover een brief gestuurd: Sterker door Mensenwerk.

‘Mensenwerk’ is het meerjarig beleidskader dat medio 2019 is vastgesteld door de raad. In de recente brief Sterker door ... Mensenwerk zet de wethouder uiteen hoe de dienstverlening zoals beschreven in Mensenwerk voor drie onderscheiden groepen wordt aangepast n.a.v. de coronacrisis.

Op 14 juli 2021 is het vijfjarig jubileum van de ratificatie van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Organiseer in de periode voorafgaand en ten tijde van dit bijzonder moment zoveel mogelijk ‘bewustwordingsbijeenkomsten’. De Wijkraad Agniesebuurt denkt graag mee over de invulling en uitvoering.

Bewustwordingsbijeenkomsten worden het gehele jaar door verzorgd vanuit Rotterdam Onbeperkt. Ook wordt er extra aandacht gelegd op de landelijke week van de toegankelijkheid in oktober. Momenteel wordt er onderzocht hoe deze bewustwording veilig en digitaal kan worden verzorgd. Wij vinden het idee om ook de ‘verjaardag’ van de ratificatie van het VN-verdrag erg charmant en zullen dit zeker in overweging nemen. Wij danken u hartelijk voor uw aanbod om mee te denken. Vanuit Rotterdam Onbeperkt zal contact met u worden opgenomen hiervoor.

Overschie

Buiten openingstijden is er in Overschie geen openbaar toilet beschikbaar. We zouden graag zien dat er, ook in het weekend, een openbaar toilet bereikbaar is voor wie dit nodig heeft.

Momenteel zijn er in Overschie de volgende toiletvoorzieningen (tijdens openingstijden) beschikbaar gesteld voor passanten met hoge nood:

- Zwembad Overschie,
- Huis van de Wijk “De Halte”
- Gebiedskantoor - Burg. Baumannlaan 178,

Deze toiletvoorzieningen zijn inderdaad niet beschikbaar in de avonden en weekenden. De gebiedsorganisatie van de gemeente zal strategisch gelegen horeca posen of zij willen deelnemen aan de pilot propere plee.

Om een aanvraag in te dienen voor een toiletunit in Overschie zal er per locatie een goed onderbouwde motivatie moeten worden ingediend. U kunt deze per e-mail indienen bij de beheerder van de stadstoiletten; tp.keeuwen@rotterdam.nl. De aanvraag wordt vervolgens beoordeeld.

De jongeren hebben aangegeven dat ze zich niet altijd welkom voelen in het Huis van de Wijk. Jongeren moeten regelmatig stil zijn of worden verzocht te vertrekken als er activiteiten zijn. Ook zijn de openingstijden, wat hen betreft, niet ruim genoeg. De ruimte is niet erg groot en de jongeren kunnen zich niet afzonderen. Op dit moment hebben zij geen eigen hoekje.

Uw advies brengen we onder de aandacht bij de welzijnsaanbieder. Daarnaast wordt voor de inkoop Welzijn nader uitgewerkt hoe de jeugd een plek krijgt in het Huis van de Wijk.

Vraagwijzer: Wel geven zij aan dat de ruimte klein is en dat daardoor niet altijd de privacy gewaarborgd kan worden. Dit wordt als knelpunt ervaren door zowel de Vraagwijzervederwerkers als door de bezoekers.

Gezien er steeds meer partijen zijn gekomen, zoals ETF, is het druk bezet op een kleine locatie als VraagWijzer Overschie. De open werkplekken staan dan ook vlak naast elkaar waar je elkaar inderdaad kan horen. Nu in de coronaperiode zijn er werkplekken er tussenuit (staan er nog wel, maar worden niet gebruikt), dit geeft wel meer privacy. Maar blijft het een beperkte ruimte. De inrichting is dan ook een continu aandachtspunt. Hierin wordt gewerkt met de mogelijkheden die er zijn binnen het concept van de inrichting voor alle publiekslocaties.

Overschie heeft geen verkeerslichten voor voetgangers in de woonkern. Voetgangers ondervinden obstakels doordat ze soms moeilijk kunnen oversteken omdat er op de grotere doorgaande wegen hard gereden wordt.

Overschie kent geen verkeerslichten maar faciliteert in het gebiedscentrum bij elk bouwblok een zebra-oversteek. Deze worden toegepast op 50 km/uur wegen. Een zebraoversteek zorgt in principe voor een minimale wachttijd voor het oversteken en heeft vanuit dat oogpunt een goede toegankelijkheid. De Baumannlaan kent door het vele afslaande verkeer en zebra- oversteken doorgaans een lagere snelheid dan 50 km/uur.

Echter, niet bij alle bushaltes zijn bankjes en dat wordt door, vooral ouderen, toch als een gemis ervaren.

De RET beslist op welke bushaltesabri's (gewoonlijk voorzien van een bankje) worden geplaatst. Dit laat men vooral afhangen van de hoeveelheid gebruikers van de betreffende halte. Ook moet er plek zijn om eenabri te plaatsen. Dat is niet bij alle bushaltes het geval. Voor specifieke haltes kan via Stadsontwikkeling een verzoek bij de RET worden neergelegd.

Plusroute / Blokkie om: Deze routes moeten wel goed onderhouden worden, want kleine beschadigingen in de bestrating zijn ook obstakels. Het is fijn als deze extra snel kunnen worden hersteld.

Voor de eerste Plusroute in Rotterdam: in Overschie (met daarin de pilot Blokkie om verwerkt) zijn de belangrijkste routes in kaart gebracht, zodat juist deze routes een hogere prioriteit hebben in beheer in onderhoud. Ook kleinere storingen worden op deze veel gebruikte routes eerder verholpen.

We kregen de opmerking dat gehandicapten parkeerplaatsen vaak klein zijn of gebruikt worden voor het parkeren van stenen of ander materiaal die nodig zijn voor verbouwingen of wegenonderhoud. Hier zou meer op gehandhaafd moeten worden.

De maat van de algemene gehandicapten parkeerplaatsen is standaard maar de inrichting is de afgelopen jaren wel verbeterd. Nieuwe invalideparkeerplaatsen zijn dus toegankelijker en helaas de bestaande wat oudere invalideparkeerplaatsen zijn helaas minder toegankelijk. Bij het ontwikkelen van herinrichtingsplannen en het uitvoeren van groot onderhoud worden de toegankelijkheidsrichtlijnen gevolgd.

Enkele schoolgebouwen zijn al wat ouder en hebben geen lift en wel trapjes en drempels. Voor een completer beeld zou er een onafhankelijk onderzoek moeten plaatsvinden naar de toegankelijkheid, want kinderen met een beperking of chronische ziekte moeten net als ieder ander kunnen meedoen.

De schoolbesturen zijn eigenaar van de schoolpanden. Zij zijn verantwoordelijk voor het onderhoud en het gebruik van hun schoolpanden. Voor de bestaande schoolpanden is er niet echt beleid. Als er een nieuwe school gebouwd wordt of er wordt ingrijpend gerenoveerd dan is daar het handboek Toegankelijkheid op van toepassing. Er wordt door basisscholen in de wijk zoveel mogelijk getracht om samen met het samenwerkingsverband, leerlingen in hun eigen wijk naar school te laten gaan. Helaas is dat soms door de aard van de beperking of ziekte niet altijd mogelijk. Een leerling is dan beter op zijn of haar plek op een school voor Speciaal Onderwijs. Deze scholen zitten verspreid over de stad.

Liskwartier

Blindenratelaars: Het stoplicht op de kruising Bergselaan - Rodenrijselaan heeft een slechte blindenratelaar.

De onderhoudsdienst heeft de kruising bezocht en geen defecte ratelaars geconstateerd. Indien mogelijk zouden we daar graag wat meer informatie over krijgen. Misschien betrof het een melding over het geluidsniveau.

Als rateltickers ergens in de stad het niet doen of niet goed hoorbaar zijn dan kan daar via de algemene kanalen van de gemeente (14010) melding van worden gemaakt. De meldingen belanden dan bij het team verkeersmanagement van de afdeling Mobiliteit. Naar gelang het soort melding wordt deze opgelost of wordt er contact gezocht met degene die de melding gedaan heeft. Daarnaast beschikken de meeste belangenverenigingen binnen Rotterdam over onze contactgegevens dus als mensen daar hun meldingen doen komen die ook bij ons terecht.

Er zijn geen blindegeleide stoeptegels.

Er wordt opdracht gegeven om noppentegels aan te brengen.

De meeste bankjes in onze wijk zijn aan een opknapbeurt toe. Opvallend is dat langs de gehele Bergsingel de bankjes recentelijk zijn hersteld en geleverd, maar dat dit voor de rest van de wijk niet geldt.

Afhankelijk van het type bankje zijn er verschillen in hoe ze worden onderhouden. Er zijn bankjes die na einde levensduur (oftewel de bankjes zijn helemaal versleten) worden vervangen en andere bankjes wordt in het kader van circulariteit opgeknapt. Voor de laatste mogelijkheid wordt een onderhoudsprogramma opgesteld. Vanuit de invoering van de Rotterdamse Stijl de afgelopen 10 jaar werd gekozen voor nieuw voor oud. Om deze reden werden de oudere type bankjes niet meer geleverd, maar vervangen wanneer ze helemaal versleten zijn. Vanuit programma circulair wordt nu gekeken welke oudere type banken toch nog langer meekunnen gaan. Hiervoor komt een nieuw onderhoudsprogramma voor de oudere type banken. De afgelopen tijd zijn sommige bankjes in de stad met een bewonersinitiatief geleverd.

De oversteekplaatsen zijn vaak in twee delen gesplitst, waarbij het midden-heuveltje te krap blijkt voor mensen met honden, gezinnen, blinden en gehandicapten. De oversteekplaats Rodenrijselaan/Bergweg is onveilig. Graag d zebrapaden doortrekken. Ook de oversteekplaats ter hoogte van de Bergsingelkerk is onveilig vanwege hardrijders. Kinderen van de Bergkristal moeten hier oversteken.

Deze specifieke kwestie is naar het verkeersoverleg van het desbetreffende gebied gestuurd. In het verkeersoverleg wordt integraal gekeken naar verkeersveiligheid door Stadsbeheer, Mobiliteit en de politie.

Als wijkraad vinden wij fietsen belangrijk. Het afgelopen jaar hebben wij bij het cluster Stadsbeheer aangedrongen op het snel plaatsen van aangevraagde fietsnietjes. Per wijk lijken hier andere prioriteiten te worden gehanteerd. Dit bevreemdt ons.

Aanvragen voor fietsnietjes komen vanuit verschillende meldpunten en afdelingen van de gemeente binnen. Afhankelijk van de beschikbare ruimte en noodzaak worden op de ene plek fietsnietjes wat sneller geplaatst dan op andere plekken. Waar de ruimte beperkt is, wordt met een gebiedsteam gezamenlijk naar oplossingen gezocht. Elk gebied heeft een gebiedsteam en het kan voorkomen dat het ene team het wat anders aanpakt dan de ander. Op dit moment wordt er vanuit de gemeente een algemene richtlijn opgesteld voor het plaatsen van fietsnietjes.

Schoolpleinen: Zowel de Bergkristal als de Imeldaschool hebben geen eigen schoolplein.

Iedere school in Rotterdam heeft een eigen schoolplein. Het is echter wel zo dat oude scholen (scholen tussen de 80 en 100 jaar oud) die gelegen zijn in straten, veelal alleen beschikken over een binnen schoolplein. Deze zijn niet erg groot. Vandaar dat deze scholen dan veelal gebruik maken van een openbaar plein in de buurt van de school.

Oude Noorden

De Huizen van de Wijk hebben een gastvriendelijke uitstraling. De fysieke toegankelijkheid is altijd vatbaar voor verbetering en het advies van de wijkraad is om hierover met de desbetreffende diensten in gesprek te gaan om te komen tot eventuele verbeterpunten of -plannen. Over de conclusies en vervolgacties komt de wijkraad graag met de desbetreffende ambtenaren in gesprek.

Tijdens het opstellen van het wijkactieplan wordt integraal gekeken vanuit de verschillende afdelingen, dit is ook een goed moment om samen naar buiten te gaan voor een schouw. Afhankelijk van de conclusies en vervolgacties zijn er mogelijkheden om dit op te lossen in de verschillende programma's die er zijn binnen de gemeente.

Verbeterpunten met betrekking tot de fysieke toegankelijkheid van het Huis van de Wijk in het Oude Noorden worden besproken vanuit Welzijn met Stichting Vrienden van het Klooster (beheer van het pand).

Het meer concentreren van voorzieningen en digitaal vervangen is begrijpelijk en tegelijkertijd voor de groepen die afhankelijk zijn van de gemeente juist problematisch. Het hebben of ontwikkelen van een netwerk waarin bruikbare en duidelijke informatie wordt uitgewisseld is daarin van groot belang. De wijkraad adviseert u om vooral met dat netwerk in gesprek te gaan over deze vragen en in dat netwerk met elkaar de nodige verbeteringen door te voeren.

De gemeente ziet het belang van een dergelijk netwerk en werkt bij de ontwikkeling van dienstverlening samen met diverse ervaringsdeskundigen, belangengroepen, burgerpanels, betrokken partners en Rotterdammers zelf. Ook worden ervaringen en informatie gedeeld via netwerken zoals Rotterdammer Centraal en Gebruiker Centraal.

Hoek van Holland

Wij zien vooral bij veranderingen in de buitenruimte, tijdens werkzaamheden, dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met de gebruikers van de buitenruimte en daarmee ook met mensen met een beperking. Dit zou beter ingebed moeten worden in het bestaande proces. Als voorbeeld kan ik u de veranderingen rondom Station Hoek van Holland Haven geven die tot veel obstakels hebben geleid. Hoek van Holland vergrijst snel en dat betekent dat er steeds meer rollators, scootmobielen en rolstoelen gebruik maken van de openbare ruimte. Het is belangrijk dat hier aandacht voor is en blijft.

Uitgangspunt bij de uitvoering is dat ook in de tijdelijke situatie de doorloop en obstakelvrije ruimte gehandhaafd zijn.

Alhoewel veel van het werk niet door de gemeente zelf wordt uitgevoerd maar door externe aannemers heeft de gemeente daarin natuurlijk nog wel de regie en zijn verantwoordelijkheid. De regie tijdens de uitvoering ligt dan vaak bij het ingenieursbureau en soms bij Stadsbeheer. Bij de uitvoering van werkzaamheden in de buitenruimte is veel aandacht voor toegankelijkheid maar het gebeurt gezien de bovenstaande opmerkingen toch nog niet overal goed. Dit zal binnen Stadsontwikkeling en Stadsbeheer weer onder de aandacht gebracht worden.

De openbare gebouwen binnen Hoek van Holland lijken goed bereikbaar en toegankelijk. Echter kunnen burgers uit Hoek van Holland voor zorg, welzijn en diensten niet altijd gebruik maken van voorzieningen in Hoek van Holland. Zo is het dichtstbijzijnde ziekenhuis in Delft of Schiedam. Er kan niet zondermeer vanuit worden gegaan dat voor een ieder wel de juiste vervoersmogelijkheid kan worden georganiseerd, waardoor de afstand van Hoek van Holland tot bepaalde voorzieningen een aandachtspunt blijft.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat Hoek van Holland goed met openbaar vervoer ontsloten is. Via de metro is er een rechtstreekse verbinding naar veel voorzieningen in Schiedam en Rotterdam, waaronder het Vlietland Ziekenhuis in Schiedam en het Erasmus MC in Rotterdam. Met buslijn 31 is verder het Leyenburg Ziekenhuis in Den Haag rechtstreeks bereikbaar. Het Reinier de Graaf Ziekenhuis in Delft is ook per bus te bereiken, met één overstap in 's-Gravenzande.

Rotterdamers kunnen zich melden bij de VraagWijzer wanneer zij als gevolg van een beperking problemen ondervinden in hun mobiliteit. De Wmo-adviseur zoekt dan samen met de burger naar een passende oplossing.

Ook is de veiligheid een belangrijk aandachtspunt. Groepen jeugd voor een wijkgebouw of op bepaalde plekken in de buitenruimte, zorgt dat vooral ouderen mensen de toegang niet als prettig ervaren.

Uw advies wordt vanuit Welzijn onder de aandacht bij de welzijnsaanbieder gebracht. Daarnaast wordt voor de inkoop Welzijn nader uitgewerkt hoe de jeugd een plek krijgt in het Huis van de Wijk.

We weten dat het wijkgebouw de centrale plek is. We zijn van mening dat het goed is dat alle zorg-welzijnspartijen daar een vaste of flexibele werkplek krijgen.

Flexibel werken in het Huis van de Wijk wordt zeker gestimuleerd. Maar een Huis van de Wijk is er op de eerste plaats voor bewoners en hun activiteiten.

Hilligersberg / Schiebroek

Het huis van de wijk in Schiebroek is ondergebracht in woonzorgcentrum/ verpleegtehuis Schiehoven. Hoewel op zich bereikbaar en toegankelijk mist het een eigen identiteit dan wel het mist een uitnodigende uitstraling. De verwachting is dat op afzienbare termijn dit Huis van de Wijk moet sluiten vanwege een voorgenomen herstructurering van dit deel van de wijk. Het is daarom dringend gewenst om ter vervanging van dit Huis van de Wijk al op korte termijn een geschikte locatie c.q. accommodatie te vinden. Gezien de aandacht die

Schiebroek-Zuid vraagt (zie eerder dit advies m.b.t. het Beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdhulp), heeft een locatie in dat deel van de wijk sterk de voorkeur.

Uw advies wordt meegenomen in de overweging van de locatie voor het Huis van de Wijk.

Het Kleiwegkwartier heeft geen huis van de wijk. De Bewonersorganisatie Kleiwegkwartier heeft de beschikking over een kleine kantoorruimte in zalencentrum DJOJ. De ruimte wordt gebruikt als kantoor, wijkwinkel en koffieochtend ruimte voor senioren. Het kantoor ligt op de begane grond en is toegankelijk. Toiletten zijn dicht bij het kantoor bereikbaar. Een rolstoel past niet in het kantoor, bovendien is de draai om binnen te komen erg krap. De senioren die nu de koffieochtend bezoeken (voor Covid-19) kunnen niet met hun rollator naar binnen vanwege de beperkte ruimte. Die blijft dus buiten staan. We proberen uit te stralen dat iedereen welkom is. In de praktijk is dit uiteraard vanwege de kleine ruimte beperkt.

Vanwege de huidige maatregelen is het moeilijk voor kleine locaties om de toegankelijkheid te waarborgen. Uw advies wordt besproken met de Welzijnsaanbieder om de mogelijkheden van een koffiemoment voor deze doelgroep elders te organiseren.

Obstakels in de buitenruimte zijn er veel in de wijk 110-Morgen. Kleine obstakels zoals losliggende tegels en veel kuilen in de straten door verzakkingen. Na fikse regenbuien zijn er veel afritjes van de stoep onbegaanbaar doordat er water blijft staan en mensen met rollators en/of rolstoelen en scootmobielen haast niet kunnen oversteken zonder risico.

Blijft het water langer staan, dan is er waarschijnlijk een straatkolk verstopt. Wij vragen u om hiervan een melding te maken via de website <https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/waterloket/> of 14010. De gemeente zal de verstopping dan zo snel mogelijk verhelpen.

Ook wanneer er losliggende tegels of kuilen zijn, kunnen deze gemeld worden via de website, buitenbeterapp of 14010. De storing zal dan zo snel mogelijk worden verholpen. Elk jaar wordt een veiligheidsschouw en extra klein onderhoud gedaan om gevaarlijke situaties te voorkomen.

In die delen van het gebied waar de woningen van voor 1940 dateren ervaren bewoners, in het bijzonder die met een fysieke beperking en afhankelijk zijn van rollator of rolstoel, hinder van te smalle trottoirs. Daarnaast kan er juist ook in die wijken grote parkeerdruk zijn met foutgeparkeerde auto's die de doorgang blokkeren.

Vanuit Toezicht & Handhaving is er een ongeschreven regel met betrekking tot stoepparkeeren: zolang de doorgang op het trottoir voor mensen met een beperking of mensen met een kindwagen toegankelijk is, wordt er niet handhavend opgetreden wanneer een voertuig met 2 wielen op het trottoir staat. Dat is uiteraard in gevallen wanneer er niet sprake is van een parkeerverbod voor de rijbaan (gele streep of E1). En daarbij wordt ook weer gekeken naar de parkeerdruk in een straat of wijk. Wanneer er doorgaans voldoende parkeervakken vrij zijn wordt er minder soepel opgetreden dan wanneer er een zeer hoge parkeerdruk is. Het is maatwerk.

Daarnaast geldt dat wanneer bewoners op een bepaald moment hinder ervaren van foutief geparkeerde voertuigen op of half op het trottoir, ze het beste op dat moment de meldkamer van Toezicht & Handhaving via 14010 kunnen bellen. Zij kunnen dan, afhankelijk van de beschikbare mankracht op dat moment, gericht actie ondernemen.

Mocht dit nog steeds niet het gewenste effect hebben, dan luidt het advies om een melding over de buitenruimte te doen (via 14010 of Buitenbeterapp). Dan wordt er, bijvoorbeeld in het zogenaamde Verkeersoeverleg, gekeken of er fysieke aanpassingen mogelijk zijn.

Daarnaast is de gemeente Rotterdam bezig met het opstellen van een nieuwe visie voor de voetganger. De smalle stoepen is een van de vaak besproken onderwerpen, gezien de veel voorkomende smalle straten in Rotterdam (en ook in heel Nederland) en zal daarom ook opgenomen worden als aandachts- en actiepunt.

Provenierswijk

Het is mooi dat de twee ontmoetingsplekken (red Huis van de Wijk) voor bewoners in de wijk fysiek toegankelijk zijn, alleen is de toegankelijkheid naar de buitenruimte (de straat) voor veel bewoners met een beperking vaak slecht, zo niet onmogelijk. De meeste woningen hebben vanaf het trottoir een opstap van een of twee treden naar de voordeur, in de nauwe straten zijn de trottoirs zo smal dat gebruikmaken van een rollator (of kinderwagen) bijna onmogelijk is, laat staan van een rolstoel. Bovendien is er meestal geen ruimte voor een oprit naar de voordeur of een holletje naar de straat.

Dit is een zeer lastig op te lossen probleem. In het verleden werd de vloer van gebouwen standaard hoger aangelegd dan het omliggende trottoir. Bij nieuwe gebouwen is het uitgangspunt gelukkig geen hoogteverschil meer. In sommige gevallen leidt de aanpak van de buitenruimte tot een verbetering, in sommige gevallen is de aanpak van het gebouw noodzakelijk en soms moeten zowel aanpassingen in de buitenruimte als in gebouw plaats vinden. Hierbij wordt ook 010Toegankelijk betrokken.

Overlastgevend zijn de geblokkeerde trottoirs door foutgeparkeerde (deel)fietsen en scooters. Hopelijk brengt de uitbreiding van de fietsenstalling bij Centraal verlichting en komen er duidelijke afspraken met aanbieders van deelfervoer.

Met de uitbreiding van de fietsenstalling aan de provenierszijde verwachten we dat een groot deel van de (deel)fiets/scooter parkeerdruk zal verminderen in de Provenierswijk. Er worden speciaal plekken gemaakt waar deelfoertuigen kunnen staan. Daarnaast zien we dat het parkeren van deelfoertuigen steeds meer op een ordentelijke wijze gebeurt. Bij het constateren van een hinderlijk geparkeerd voertuig vragen we om een melding te maken bij de desbetreffende aanbieder. Zij spreken de gebruiker aan op het parkeergedrag en na herhaling worden er boetes opgelegd of gaan ze over op het uitsluiten van gebruikers tot het systeem.

In de wijk zijn op vijf plekken bankjes te vinden. Dit zijn de pleinen, Baljuwplein, Jacob Loislein en Zuster Hennekeplein, en langs de Spoor- en Provenierssingel. Zeker langs de singels zouden er meer bankjes mogen komen. In de zomer zitten bewoners graag langs het water en nemen zelf stoelen of een kleed mee. Dus meer zitplekken en bijbehorende vuilnisbakken, graag.

Plaatsing van extra bankjes kan en moet in de gebieden worden opgepakt. Dat gebeurt vaak in KENDOE verband. Niet altijd is plaatsing van bankjes mogelijk of wenselijk omdat het ook kan leiden tot te veel overlast.

In het Huis van de Wijk zit een keer per week Check Point, waar bewoners met hun vragen terecht kunnen. Check Point wordt goed bezocht en een tweede ochtend in de week zou welkom zijn.

Goed om te lezen dat de Check Point goed bezocht wordt. Het advies om een tweede ochtend in de week te organiseren leggen we voor aan de welzijnsaanbieder.

IJsselmonde

We zien in het gebied veel achterstallig onderhoud aan het winkelcentrum Keizerswaard en de Huizen van de Wijk waardoor bewoners aangeven dat deze gebieden en gebouwen slecht toegankelijk zijn.

Het achterstallig onderhoud van de Huizen van de Wijk in IJsselmonde is een aandachtspunt en staat ter bespreking met de verhuurder en de huurder.

De voetpaden voldoen niet aan de gewenste criteria, veel tegels liggen ongelijk en/of los, voetpaden zijn te smal voor rollators, rolstoelen en scootmobielen.

Veel van de verbeteringen wat toegankelijkheid betreft wordt opgepakt bij groot onderhoud of bij een inrichtingsplan. Het gewone onderhoud kan maar deels antwoord geven op de genoemde problemen. Elk jaar wordt een veiligheidsschouw en extra klein onderhoud gedaan om gevaarlijke situaties te voorkomen. In de

tussentijd kunnen tegels natuurlijk ook los of ongelijker komen te liggen, dan willen vragen om dit te melden via de website, buitenbeterapp of 14010. De storing zal dan zo snel mogelijk worden verholpen.

Wat veel bewoners met een handicap ervaren, zijn de slecht toegankelijke invaliden-opritten , dit door fout parkerende automobilisten, dit ook op de voetpaden. Aannemers die worden ingehuurd door de gemeenten plaatsen veelvuldig hun materialen op de hoek van een straat, waar zich juist de opritten bevinden.

We vragen u om dit te melden via de website, de buitenbeterapp of via 14010.

De kruispunten van het IJsselmondsehoofd en de Bovenstraat worden als zeer gevaarlijk ervaren.

Graag ontvangen we nadere toelichting op bovenstaande reactie. Wat wordt er als gevaarlijk ervaren? En door wie? Met meer informatie kunnen wij deze locaties bespreken in het verkeersoverleg van IJsselmonde.

Rozenburg

Natuurbeleving, stilte gebied (Landtong) maar ook recreatie (Groengordel, Boulevard) zijn belangrijk voor het welzijn en gezondheid van de Rozenburgers en dienen voor iedereen toegankelijk te zijn.

Inderdaad moeten ook de recreatiegebieden en stiltegebieden optimaal toegankelijk zijn. Bij eventuele planontwikkelingen moet daar veel aandacht voor zijn. Het advies zal worden meegenomen.

Verder de fysieke bereikbaarheid van voorzieningen in de regio, in het bijzonder Voorne Putten, als het gaat om (jeugd)zorg, onderwijs, ziekenhuisafspraken maar ook om recreatie en vrije tijd.

Een goede fysieke bereikbaarheid van voorzieningen in de regio vinden we ook belangrijk en heeft onze aandacht.

Prins Alexander

De straten en -stoepen in Prins Alexander zijn erg onderhevig aan zetting waardoor delen niet goed toegankelijk zijn voor iedereen die aangewezen is op het gebruik van wielen. Fijn is dat in de delen in ons gebied die her-bestraat zijn de opgangen naar stoepen, zeker bij grote oversteekplaatsen, verbreed zijn. Attentie voor kuilen, verdiepingen die kunnen ontstaan bij dit soort plekken: voor mensen in een rolstoel vormen ze een reëel gevaar op omvallen. Een wens is om gele signalering aan te brengen op de opgangen van stoepen zodat ze goed zichtbaar zijn, zeker voor mensen die niet zo goed kunnen zien. Dit idee ontleen we aan een eerder uitgevoerd project in Schiebroek, 'klein geel'.

Het 'klein geel'-project wordt niet voortgezet. Maar in de nieuwe standaard worden opgangen van stoepen voorzien van opvallende witte markering. Deze markering word waarschuwingsmarkering genoemd.

Feijenoord en Afrikaanderwijk

Door fysieke ontwikkelingen in onze wijk liggen er kansen voor herontwikkeling van de hoofdstructuren en vinden dat mensen met een fysieke beperking volwaardig mee moeten kunnen doen en dat begint bij mobiliteit.

In de nieuwe inrichtingsplannen krijgt toegankelijkheid veel aandacht.

Centrum

Ook ziet de gebiedscommissie graag dat u kijkt naar de toegankelijkheid van de horeca in het centrum. Lang niet altijd is het mogelijk om de vaak smalle ingangen met trapjes goed toegankelijk te maken, maar de gebiedscommissie wil wel dat u onderzoekt waar toegankelijkheid wel te realiseren valt. Omdat meedoen in de maatschappij een kernpunt is als het aankomt op toegankelijkheid, zien we graag aandacht hiervoor.

Toegankelijkheid wordt meegenomen in de gesprekken over het nieuwe horecabeleid.

Tijdens de coronacrisis wordt door de gemeente geadviseerd om bij stoplichten je elleboog te gebruiken i.p.v. de hand. Dit is helaas niet mogelijk bij Rotterdammers met een beperking. Sowieso zijn de stoplichtknoppen niet altijd even toegankelijk, vaak te hoog of zijn belemmerd door een andere paal.

De rateltickers zijn op het Kruisplein en Eendrachtsplein niet goed hoorbaar voor visueel beperkten. Dit geldt ook voor meerdere plekken in het centrum. Wellicht een schouw met ervaringsdeskundigen gaan maken om de rateltickers te verifiëren op de werkzaamheid.

Als rateltickers ergens in de stad het niet doen of niet goed hoorbaar zijn dan kan daar via de algemene kanalen van de gemeente (14010) melding van worden gemaakt. De meldingen belanden dan bij het team verkeersmanagement van de afdeling Mobiliteit. Naar gelang het soort melding wordt deze opgelost of wordt er contact gezocht met degene die de melding gedaan heeft. Daarnaast beschikken de meeste belangenverenigingen binnen Rotterdam over onze contactgegevens dus als mensen daar hun meldingen doen komen die ook bij ons terecht.

Indien daarom wordt gevraagd zijn wij altijd bereid mee te werken aan een schouw met ervaringsdeskundigen. Dat is in het verleden ook regelmatig gebeurd.

De gemeente Rotterdam is niet verantwoordelijk voor het plakken van de gele stickers waarop geadviseerd wordt met de elleboog op de knop te drukken. De gemeente heeft wel stickers geplakt bij voetgangersoversteken waar je niet (meer) op de knop hoeft te drukken om groen licht te krijgen. Uiteraard begrijpen wij dat deze stickers voor mensen met een visuele beperking niet zichtbaar zijn. De gemeente heeft de stickers vooral geplakt zodat niet alle voetgangers te dicht bij elkaar rondom de paal met de knop gaan staan. De GGD geeft aan dat drukken op de knop een verwaarloosbare kans op besmetting geeft.

Ook zijn de op- en afritten soms te smal; probeer dezelfde breedte als de zebrapaden aan te houden. Dit is voor Rotterdammers met een beperking maar ook voor mensen met kinderwagens en toeristen met rolkoffers wel zo gemakkelijk in gebruik. Te vaak zie je ook dat de op- en afritten niet in 1 rechte lijn liggen. Dit maakt het oversteken er niet toegankelijker op

De verlaagde opritten over de hele breedte van voetgangersoversteekplaatsen zijn inmiddels een standaard en is opgenomen in de richtlijnen! Bij ontwikkelingsprojecten nemen wordt dit dus meegenomen, waarbij de afdeling ruimte en wonen er samen met de afdeling Mobiliteit zorgdraagt voor inpassing van deze details.

Bij bewonersavonden of andere bijeenkomsten wordt nauwelijks rekening gehouden met toegankelijkheid in de breedste zin van het woord. Bij de Gebiedscommissie Centrum moet dit wel, omdat er twee gebiedscommissieleden een fysieke beperking hebben. Echter alleen al de toegankelijkheid van het Stadhuis en het Timmerhuis zijn niet ideaal.

- Zo werkt de Miva-lift in het stadhuis niet altijd en moet er 's avonds een bode of beveiliging naar buiten komen om de lift me te pasje te bedienen. De twee commissieleden moeten daarom 's avonds iemand bij zich hebben die zich kan melden bij de receptie zodat de voordeur open gedaan kan worden.

- Het Timmerhuis heeft verder wel een lift, maar deze neemt veel tijd in beslag om op- en neer te gaan. Een hellingbaan zou het Timmerhuis daadwerkelijk toegankelijk maken en volgens de gebiedscommissie is dit ook goed te realiseren.

Het thema 'toegankelijkheid' is scherp onder de aandacht bij het Stadhuis. Er is in augustus een voorschouw uitgevoerd door de VGR (Vereniging van Gehandicaptenorganisaties Rotterdam). De uitgebreide schouw zal in september/oktober plaatsvinden. De schouw richt zich in eerste instantie op het publieke deel (inclusief stadswinkel) van het Stadhuis. De lift zal ook meegenomen worden. In de tuin van het stadhuis is een tijdelijke hellingbaan neergelegd om de toegankelijkheid te verbeteren. Een architect is momenteel bezig met een ontwerp dat bij het Stadhuis past. Dit ontwerp moet vervolgens langs de monumentencommissie, na goedkeuring zal dit gerealiseerd worden.

Wat betreft uw advies over het Timmerhuis zal worden uitgezocht of het plaatsen van een hellingbaan in de hal een mogelijkheid is.

Bloemhof

De toegankelijkheid van de voorzieningen is een belangrijk zorgpunt. Als je bij ons wijkteam een afspraak hebt, je hebt geen telefoon en je zit te wachten in de hal van de stadswinkel en de medewerker komt je niet oppikken, dan kun je niets omdat verwacht wordt dat je de persoon dan maar belt. Heb je wel een telefoon, dan word je toch nog met enige regelmaat buiten het pand verwezen om dat telefoontje te doen, want binnen bellen mag niet. Is niet helemaal waar, maar je wordt nu eenmaal niet altijd even goed verwezen. Ben je wel binnen, dan is het reserveringssysteem van de wachtruimtes niet altijd even helder zodat het kan zijn dat je gedurende het gesprek moet verhuizen. Dat is geen veilige hulpomgeving.

Daarbij past ook een opmerking over de neiging om voorzieningen steeds meer achter een scherm of telefoon te plaatsen. Dit is niet voor iedereen een geschikte vormgeving van het loket en voor een behoorlijke groep een groot obstakel.

Concrete adviezen:

- *Zorg voor voorzieningen waar je een zorgzame ontvangst krijg en waarin de hulpvraag op een veilige wijze beantwoord kan worden.*
- *Zorg voor voorzieningen die ook voor digibeten voldoende bereikbaar zijn.*

We beogen de ontvangst van Rotterdammers op onze kantoren soepel te laten verlopen. Ook vinden we het belangrijk dat zij in een veilige omgeving een gesprek kunnen voeren met onze medewerkers. Onze spreekkamers zijn hierop ingericht. In de praktijk komt het wel eens voor dat er iets mis gaat met de reservering van een spreekkamer. Dat is heel vervelend. We zorgen dan voor een spoedige vervolgspraak. Wij nemen uw adviezen over een zorgzame ontvangst en een veilige omgeving ter harte en zullen kijken hoe we in het gebied Feijenoord onze dienstverlening hierop verder kunnen verbeteren.

Onze dienstverlening gaat met de tijd mee. Dat betekent dat we, behalve fysiek en telefonisch, ook via internet bereikbaar willen zijn voor Rotterdammers met een hulpvraag. We realiseren ons dat deze nieuwe manier van contact zoeken niet voor iedereen even passend is. Daarom blijft het ook altijd mogelijk om langs te komen op onze fysieke locaties. Ook proberen we Rotterdammers met problemen zo vroeg mogelijk in beeld te krijgen door actief te zoeken op plekken waar zij regelmatig komen (zoals scholen of de huisarts).

COVID-19 heeft ons doen inzien dat er ook veel voordelen zitten aan het ook op andere manieren contact kunnen leggen dan door middel van een bezoek aan een gemeentelijk loket. Het is onze doelstelling om de informatie over gemeentelijke dienstverlening meer toegankelijk te maken (zoals in het beleidskader Rotterdamse Dienstverlening "Goed Geregeld" staat, dat in juni 2019 is vastgesteld in de gemeenteraad). Bijvoorbeeld door onze website aan te passen en brieven te schrijven in duidelijker taal. Zodat deze communicatiemiddelen ook begrijpelijk en bruikbaar zijn voor mensen met een beperking.

Voor de verschillende doelgroepen lijkt met name voor ouderen een goed aanbod van activiteiten te zijn, dat verzorgd wordt door verschillende organisaties in de wijk. Voor de andere doelgroepen ligt dat anders. Over de jeugd hebben we het al gehad. Voor mensen met een fysieke en verstandelijke beperking zijn nagenoeg geen activiteiten in de wijk. Er is een poging geweest om in het Huis van de Wijk Irene iets op te starten, maar dat is uiteindelijk niet gelukt. Ook in naburige wijken is het activiteitsaanbod voor deze groep afwezig. Daar liggen dus verbeterkansen. Bij het ontwikkelen van activiteiten voor deze doelgroep past de opmerking dat hier eigenlijk sprake is van verschillende groepen. Niet iedereen met een beperking heeft baat bij dezelfde activiteiten. Een jongere met een beperking heeft niet automatisch dezelfde behoefte als een oudere met een beperking. De vraag is of elke subgroep in de eigen wijk bediend moet worden of dat ervoor gezorgd moet worden dat voorzieningen en activiteiten voor sommige van deze groepen meerdere wijken tegelijkertijd bediend moeten worden.

Het klopt dat er verschillende behoeften zijn. Dit zit hem niet alleen in leeftijd. Ook per beperking en vooral per persoon. Dat maakt het des te belangrijker dat we ervoor zorgen dat het aanbod wat er is voor iedereen toegankelijk is en niet klassiek doelgroepenbeleid gaan toepassen. Dan sluit je namelijk altijd mensen buiten. Ervoor zorgen dat activiteiten toegankelijk zijn kunnen we bijvoorbeeld realiseren door dit te 'eisen' bij de aanbesteding en dit te bespreken in voortgangsgesprekken.

Ga na hoe groot de groep mensen met een fysieke en verstandelijke beperking is en ontwikkel in het gebied activiteiten voor deze doelgroep. Op dit moment zijn die er in Bloemhof en de naburige wijken niet. Voor subgroepen kan een oplossing zijn om een activiteit meerdere wijken tegelijkertijd te laten bestrijken.

Wij zetten in op activiteiten die voor (bijna) iedereen toegankelijk zijn en niet per doelgroep. Dan sluit je altijd mensen buiten. Daarnaast kan het zijn dat bijvoorbeeld een activiteit interessant kan zijn voor iemand met autisme, geen beperking en iemand in een rolstoel. Om inclusie te bewerkstelligen willen we dat er activiteiten worden aangeboden die breed toegankelijk zijn en waar groepen niet apart bij elkaar worden gezet. Niet iedereen in een rolstoel vindt bijvoorbeeld fotograferen leuk om maar even wat te noemen.

Hier hebben wel een rol in als gemeente, bijvoorbeeld bij de aanbesteding en bij voortgangsgesprekken.

Hoe groot de groep mensen met een specifieke beperking is, is daarom niet relevant. Ook al ben je de enige dan nog wil je mee kunnen doen en dat vinden wij als gemeente ook zeer belangrijk.

Ondersteun bewoners en hun organisaties die bij het opzetten van activiteiten voor mensen met een beperking op willen zitten bij het verwerven van de specifieke kennis die hiervoor nodig is.

Vanuit Welzijn wordt vooral ingezet op activiteiten die algemeen toegankelijk zijn. Wij hanteren geen doelgroepenbeleid meer. Voor inclusie is het van belang dat aan activiteiten zowel mensen met als zonder beperking deel kunnen nemen. Dit stimuleren we onder andere bij subsidieverstrekking.

Het beleidsplan Heel de Stad heeft als één van de prioritaire doelgroepen Rotterdammers met een beperking en/of chronische ziekte. Voor het welzijnswerk betekent dat de welzijnsvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld de Huizen van de Wijk, toegankelijk zijn voor iedereen. Dan gaat het niet alleen om fysieke toegankelijkheid, maar ook het herkennen en kunnen omgaan met Rotterdammers met een cognitieve beperking. De welzijnsprofessionals hebben daarom ook een taak in het ondersteunen van bewoners en hun organisaties die activiteiten willen opzetten voormensen met een beperking.